

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apărea în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oată 6 cr. a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 16.

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. se vënd la Tipografia, soc. pe acțiuni

Numeri singuratici à 20 bani se vënd la librăria G. Cârjan, Ploesti

Comedia lui Bánffy.

Am urmărit cu atenție toate desbaterile, toate consfăturile, ce s'au urmat între guvernul maghiar și între guvernul austriac, în chestiunea pactului.

Aproape de 3 ani, chestiunea pactului a ținut monarhia noastră în agitație. Să fi fost oare imbecilitatea lui Bánffy, ori excepționalele stări din Austria, de nu s'au rezolvat până acum?

Pertractările s'au început pe cale parlamentară. Nu s'au putut înțelege, pentru-că guvernul unguresc dorea să stoarcă concesii pe terenul economic și comercial dela Austria. Au urmat apoi stările anormale din Austria, obstrucția din reichsrath a făcut imposibilă ori-ce acțiune parlamentară, și pertractările în privința încheierii pactului s'au întrerupt.

Ne aducem încă aminte, cum în vara anului trecut, guvernul unguresc neputând pertracta cu guvernul austriac pe cale parlamentară, a propus în dietă prelungirea statului quo prin un provisoriu de un an, și-a dat însă cuvântul și a promis în plenul ședinței, că la cazul când până la anul cu Austria nu se va pute pertracta pe cale parlamentară, Ungaria își va aranja afacerile cu teritor vama autonom.

Ori-câtă turburare a produs în opoziție faptul acesta, în sfârșit provisoriu totuși s'a primit.

Și anul aproape a trecut — dar stările din Austria nu s'au schimbat, sânt tot așa de agitate ca în trecut, și numai naivii cred că chestiunea pactului, sau ori-și-ce altă chestiune, s'ar pute rezolva în Austria pe cale parlamentară, ori că reichsrathul ar fi capace de acțiune.

Cum însă provisoriu pactului pe un an e aproape de sfârșit, au trebuit să se înceapă din nou pertractările. S'au început în Viena, s'au continuat în Ischl, apoi la Budapesta și s'au sfârșit ear' în Viena.

Desbaterilor acestora li-s'a dat un caracter foarte semnificativ, serios și decizător. Erau declarate deciziatoare pentru constelația politică a întregii monarhii și privite erau de preambulele unor sgduitoare furtuni.

Cu deosebire presa maghiară și guvernul maghiar le-a dat această importanță; în Austria au fost privite mai rece, mai sceptice, dându-le mai puțină însemnătate.

Bánffy și foile guvernamentale accentuau, că neputându-se încheia pactul cu Austria pe cale parlamentară, Ungaria conform dreptului garantat prin lege, va păși pe terenul autonomiei, și că guvernul unguresc și-a precizat situația și nu se poate abate dela cuvântul dat.

În cor cu foile guvernamentale opoziția și foile ei încă gloriificau pe marele Bánffy, ca pe mântuitorul constituționalismului și apărătorul intereselor Ungariei.

Asurzitorul sgomot ce-l făceau foile ungurești în privința aceasta umplea lumea, și toți credeau că Bánffy fidel cuvântului dat, ori va rezolva pactul cu Austria pe cale parlamentară, ori pe cale autonomă — tertium non datur — decăz să se ducă.

Era însă semnificativ în decursul acestor pertractări, că Bánffy ține secret decursul lor și față de cei mai intimi mamei lui ei, așa încât nici după sfârșitul pertractărilor, nu s'a știut că ce va fi cu pactul?

Foile guvernamentale susțineau și mai departe, că Bánffy nu și-a schimbat ținuta, — opoziția însă privia oarecum cu neîncredere la purtarea lui îndoielnică în o chestiune, la care însuși și-a croit calea și pe care consecvent trebuie să meargă.

În sfârșit s'a făcut lumină în cauză, Bánffy a declarat pe față coloarea și a precizat ținuta guvernului. Faptul acesta însă pe o formă a surprins pe guvernamentali și opoziția.

Din prilejul deschiderii dietei, în 5 l. c., partidul liberal a ținut o conferență. În conferența aceasta Bánffy a precizat programul dietei în sesiunea actuală, s'a rostit și în chestiunea pactului.

A zis între altele, că a fost o neprecauțiune și o nebulie din partea foilor, a numi situația critică. Situația e mai liniștită ca ori-și-când. Guvernul crede, că în Austria se vor primi, în reichsrath, proiectele pactului.

De altcum ori în ce chip s'ar desvolta lucrurile, încheierea pactului, pe cale autonomă, guvernul maghiar o crede de imposibilă.

Așadar, s'a sfârșit comedia, Bánffy pe toți și-a tras spre sfârșit.

Zădarnic și-a dat cuvântul înaintea dietei, că pactul numai pe cale constituțională îl va încheia, zădarnic a promis partidei sale și tuturor, autonomia prevăzută în constituția Ungariei, zădarnic a înjghebat conferența pentru discutarea tarifei autonome de vama, zădarnic au fost gloriificările din partea mamei lui și a opoziției — azi toți s'au înșelat în așteptări, guvernul austriac a învins, Bánffy a bătut în retragere, și pactul se va rezolva nu după voința lui Bánffy, ci după a lui Thun.

Un alt guvern luând asupra și un angajament, cum a luat guvernul lui Bánffy, și neputându-l rezolva și-ar fi dat abdicerea, și un alt partid s'ar fi lăpădat de un șef, care cu atâta perfidie l'a tras pe sfârșit.

La noi însă Bánffy a fost gloriificat de mamei lui și de partidul liberal și-a votat deplină încredere. Pentru-că la noi partidul guvernamental în frunte cu guvernul, nu cunoaște cinstire, nu cunoaște loialitate politică, o singură ținută au, să se mențină cât se poate de îndelungat la putere.

Tărăboiul ce l-au făcut, a fost înscenat anume cu scopul de a înspăimânta pe — Austriaci și a le stoarcă concesii. Văzând însă că cei din Austria nu s'au înspăimântat de larma lor, au încetat deodată și s'au lăsat învinși. Căci trebuie să cunoaștem politica lor: mari la gură când nu au de ce să teme și fricoși în fața pericolului.

În chipul acesta s'a sfârșit comedia înscenată de Bánffy și căreia guvernul unguresc și presa lor, a avut tupeul, a-i da caracterul de a pute produce mari încercări și turburări în constelația politică a monarhiei.

Prea slabi sânt hegemonii noștri de a pute produce furtuni, și prea sânt debili de a le înfrunța și a triumfa prin ele.

Acum dieta s'a deschis, și va să decidă în chestiunea pactului.

Opoziția văzându-se trasă pe sfârșit de Bánffy, e foarte răsunătoare, pregătește chiar obstrucție.

Sântem siguri însă, că mamei lui Bánffy, vor vota la comandă, și pactul va fi primit în sensul și după dorința lui Bánffy, în ciuda opoziției.

Aceasta va fi ultima fasă, a comediei ridicole înscenată de Bánffy în chestiunea pactului.

Sibiu, 7 Septembrie n.

Este, ori nu este, reprezentată România, la manevrele noastre din Bănat? Eată o chestiune, care devine de însemnătate politică, pentru relațiile dintre monarhia noastră și regatul român. Corespondentul nostru dela manevre susține, că România nu e reprezentată oficios, fie că n'a fost invitată, fie că n'a voit să fie reprezentată. Lăsăm toată responsabilitatea, pentru rapoartele sale, corespondentului nostru, deși n'avem motiv a ne îndoi de spusel sale, pentru-că nici într'alte ziare nu găsim, în lista atașajilor militari, vre-un reprezentant oficios al României, deși, de altă parte, știm că s'au numit nume, ce am publicat și noi, nume ale ofice-

rilor, care au să vină la manevrele noastre.

Faptul adică, că România, ni-se pare confirmat și în imprejurarea, a controla, înregistra, în poziție de sitate, că România n'are din Bănat reprezentanți. Curioasă e această fapt, dacă e fapt, e măcar decăz — curios.

În legătură înregistram, că se remarcă cu nedumerire și faptul, că în deosebire hotărâta de trecut, nici un episcop român nu s'a prezentat la M. Sa, se l' salute, pe pământul eparchiei sale.

Așteptăm cu nerăbdare explicarea acestor fapte.

Congresul bisericesc sârbesc. Toate încercările ce s'au făcut până acum, din partea Sârbilor, de a sili guvernul, a admite din nou convocarea congresului bisericesc, prorogată în vara trecută, au fost zădarnice.

Acum vicepresidentul congresului, baronul Jivković, convoacă pe toți membrii congresului la o conferență, ce se va ține în 18 l. c. în Neoplanta.

Obiectele acestei conferențe vor fi: discutarea modalităților prin cari s'ar pute îndupleca guvernul a convoca din nou congresul cel puțin pentru rezolvarea chestiunilor mai acute și mai importante.

Din parlamentul ungar. Ședința primă a dietei, ținută în 5 l. c., nici pe departe nu a decurs așa sgomotos cum se aștepta. Cel mai însemnat moment a fost interpelarea lui Polonyi, pentru-că la inchiderea sesiunii trecute a dietei vicepresidentul Berzeviczy l'a detras cuvântul.

La interpelarea lui Polonyi, Berzeviczy a răspuns, că a detras cuvântul lui Polonyi, fiind de părerea, că după-ce s'a ceit odată autografu regesc care dispunea închiderea sesiunii, drept de-a vorbi nime nu are. A făcut mare senzație faptul, că presidentul Szilágyi a declarat, că condamnă procedura lui Berzeviczy.

Berzeviczy, în urma acestui conflict cu Szilágyi, a abzis din postul de vicepresident. Ședința casei magnajilor deasemenea a decurs în liniște.

Proiectul desarmării.

Declarația României.

Epoca află, că dl Dim. Strudza a telegrafat legației române din Petersburg, că guvernul român aderă la congresul de pace, propus din inițiativa Tarului. Delegații guvernului român vor fi d-nii general Budișteanu, C. I. Stoicescu și E. E. Stătescu.

Grupul parlamentar maghiar.

În ședința sa dela 4 Sept., ținută sub presiunea lui Jókai, grupul parlamentar maghiar a primit o rezoluțiune, prin care salută proiectul Tarului.

În acest eveniment, se zice în rezoluțiune, de o importanță nepusată atâd morală, cât și politică, grupul maghiar găsește corectitatea năsuințelor de până acum a societăților de pace, din el ia noue forțe spre validarea convingerii sale și ca mijloc sigur pentru susținerea păcii și inactivarea instituției arbitrajului internațional consideră perseverența necăzită și unirea tuturor amicilor păcii.

Grupul parlamentar român.

Dl V. A. Urechia, în calitate de președinte al grupului parlamentar român din Uniunea parlamentară, după înțelegerea avută cu mai mulți membri din grup, prezenți în București, a adresat Vineri următoarea telegramă la Petersburg:

Excelenței Sale contelui Muraviev Petersburg.

Biroul grupului parlamentar român din Uniunea interparlamentară, roagă pe Excelența Voastră să binevoiască a depune la picioarele M. S. Imperatorului umiltetele sale omajii pen-

tru inițiativa luată în favoarea păcii și a fericirii popoarelor.

Această inițiativă anunță o eră nouă pentru omenime. Vivat împăratul pacificator glorios!

Președinte: V. A. Urechia, senator, fost ministru.

Un document.

Lujia din Beius, 1893. — revoluționari. În primul de ieri de sentența tribunalei de politicieni noștri, Cetitorii noștri, ca și drept document, ghiară, ne vor dispensa limba noastră traducere. Pentru-că acei oameni căm guvernajilor noștri, și ai face Eată-1:

7836/94 b. f. O Felsége a Király né-

A nagyváradi kir. törvényszék, mint büntetőroság igazgatás vétsége miatt, Felt Vaszali, Felt István, Heregye Iuon, Iszpassz, Misztra V., Ille Kiso, Palladi Antal és Mengye János ellen folytatotta tett bünygyben az előterjesztett vizsgálati iratok alapján a kir. ügyész 5757/94 számú indítványának tudomásul vételével alulirt napon tartott ülésében következőkéleg végzett: A kir. törvényszék Misztra Vaszali, Felt István, Felt Vaszali, Palladi Antal, Heregye Iuon, Iszpassz, Ille Kiso és Mengye János ellen a btkv. 172. §. második bekezdésében meghatározott eljárás vétsége miatt folytatotta tett bünygyi eljárást megszünteti és a felmerült 21 frt 60 kr. bünygyi eljárási költséget a m. kir. állampénztár terhére utólja. Indokolás. Tárkányi közigazmóságának a belényesi fozsolgabironak, valamint a belényesi m. kir. csendőrségnek jelentése és értesítése szerint, a belényes környékén lako oláhok között arra a hirre, hogy Nagyváradon a magyarok 1893 évi Augustus hó 9-én a nagyváradi görög-kei. püspök, püspöki helynök, lelkészek, tanárok, tanítók és ügyvédek ellen tüntetést rendeztek és ezeknek ablakait bevették — nagy nyugtalanság mutatkozott; nevezetesen, hogy Misztra Vaszali több oláhok társával a belényesi hetivársárral hazamenet Lörincz János tárkányi bírval találkoztott, köszön, mag garral és fenyegetleg azokat hangoztatta: megáljatok magyarok műveljen meg beneteket a kutya, csak három napig éltek! Ezen szavakra Lörincz János bíró Misztra Vaszali a sárkányi körjegyző elé kísérlette a hol is kihalgatványt, miután tagadva ezeket a szavakat sítaságával védekezett. — Továbbá Rousman Jakab azt jelentette a csendőrség előtt, hogy Felt Vaszali bíró és Felt István lelkész az oláh lakosokat a magyarok ellen izgatja és különösen, hogy az utobbi a templomban lázító leveleket olvasott fel a melyek szerint a románok földjei és legelői nem annyit a mennyivel most bírnak, hanem a föld egész a Tiszáig az oláhoké volt a tereképek szerint, még ezental is terjedt és ezt a részt a magyarok a románoktól elfoglalták és mégis azt kívánják, hogy a gyermekeket magyar tanítók tanítsák, és azért állítanak fel állami iskolák, hogy a románokat megmagyarosítsák, az oláhok ezt nem fogják tenni, éppen azért lázadjanak fel és ezért segítségükre jönnek az armadegyeli mozok (és románok), a romániai oláhok söt a muszkák is, és viszafoglalhatják tőlük az elvett földet, és lerázhadják magukról a magyarok jármát, mert most csak ők fizetnek adot és mindent, még sincs semjők és a magyaroké a föld, az ország, ők itt az urak. Jelentés tétett továbbá a csendőrségnek hogy Fenesen Palladi Antal lelkésznek éjjelenként titkos üléseket tartanak az oláhok. Végre Belényes községben az a hir járt, hogy a muszka czár születése napján kivilágítást rendeznek és ekkor tör ki az oláh lázadás. — Ezen elterjedt hírekre a belényesi magyar ajku lakosagot és a belényesi környékben levő Fenes, Tárkány, Négerfalva községek magyar ajku lakosait, tekintve hogy kisebbségben vannak, oly felelem szálotta meg, hogy éjjelenként nem mertek házaikban tartozkodni, hanem a tengeri földjeikre vonultak ki és türehtetlen állapotuk a fozsolgabironak bejelentették. A fozsolgabíró nagyobb veszedelmet sejtévn katonasagot kért és egy zászlóalj honvédség Nagyváradról Belényesbe utazott. A kir. ügyészség vezetőjének közbenjöttével a belényesi fozsolgabíró az előnyomatot megtevén, az tapasztaltott hogy belényesi környékbeli oláh lakosag tartozkodott söt ellenszenves magvi. seletét tanusék a magyarok iránt és az előnyomat adataiból az tint ki hogy az igazgatás követkzmenye, miért és e miatt a bünyvisgálat megindított. A bünyvisgálat folyamán azonban az igazgatás elkövetésével gyanusított és terhe: Felt Vaszali, Felt István, Heregye Iuon, Misztra Vaszali, Ille Kiso, Palladi Antal és Mengye János tagadták, hogy gyülekezeten nyilvánosan szoval a törvény, az alkotmány, a hatóság és ezek közgei avagy a magyar állain s a magyar ajku honpolgárok ellen izgattak volna s hogy a magyarokat veszélyesen megölésel fenyegették volna, tagadják azt is, hogy Palladi Antal lelkésznek titkos gyülekezet tartottak volna és azon a magyar ellenes hitározatok hoztak és hogy a templomban a szoszék söt a magyarság ellen

izgattak, a muszka czár születése napjára kivilágítást rendezni és ekkor fellázadni akartak volna. A bünyvisgálat esipán azt derítette ki, hogy mindezt szobeszéd pletyka volt, melynek megvalosítására még előkészületi eselekmények sem tétettek, és hogy Palladi Antal lelkésznel csupán látogatoba voltak egyesek. Miután terhelekekkel szemben tagadásuk folytán semmi nemű büntetendő eselekmény annál kevésbé izgatás kiderithető nem volt a büntető eljárás ellenükben be volt szüntetendó. Kir. törvényszék büntető bíróság, Nagyvárad 1894. Julius 9. Milye Gyula, elnök-helyettes s. k.

Manevrele din Bănat.

Raport special al coresp. nostru militar.

Buzias, 4 Septembrie.

Afirmatiunea și respective presupunerea noastră, exprimată în raportul dela 2 Septembrie, că: manevrele cele-

ari, ce se țin de present în Bănat în Buzias și Lugoj, au scopul a exercin a 3-a parte a puterii armate a sul ungariei, și deosebit honvezimea, în Bănat, și avă să se poarte în cabanată la încheierea armatei române țuni și conclud. afirmațiunea noastră, a devenit conving. pe combinacută până și de foile țare, acum a Reichswehr, sosit azi aici recunos-

(Die Buziascher Kaiserarm. — scrie „Es wird angenommen dass o (siebenbürgische) Corps von Rumänien Monarchiegrenze überschritten hat, und a Durchquerung von Siebenbürgen längs der Temes gegen Vortossen will, wogegen das VII. (banat-alfölder) Corp beordnet ist, dem avirten Gegner entgegenzutreten und ihm am Temes-Defile zurückzuwerfen.“

Considerând acum, că la aceste manevre ia parte Imperatul-Rege al Austro-Ungariei, Principele de coroană, doi Archiduci, trei ministri, șeful statului-major etc. etc.; considerând, că toate puterile mari au fost invitate și și-au trimis atașajii lor militari, cari acum iau parte la manevre ca oazeși ai Imperatorului, — Germania, Italia, Franca, Anglia, Spania, Elveția, Rusia, Japonul, ba Serbia e reprezentată prin generalul Marcovici, șeful statului-major sârbesc, prin colonelul Pantic și prin adjutanțul regelui sârbesc major Pancovici, și se naște întrebarea:

Cum de nu-i reprezentat și regatul român?

N'a fost și acesta invitat să și trimită reprezentanții sei militari, (precum se întâmplase de altă-dată), ori că n'a voit să și trimită reprezentanții sei?

Lumea de pe aici dă mare însemnătate acestei imprejurări, ba un militar străin mi-a spus verde, că „neinvitarea României la manevrele din Buzias se consideră ca un răspuns la visita dela Petersburg a Regelui Carol“

— 5 Septembrie.

Despre cele petrecute ieri, Duminecă, ziua de pausă militară nici nu vă mai comunic. Paradă, iluminări, primiri de deputații etc. Lucruri frumoase dar de puțin interes, cel puțin pentru mine și alți militari.

Episcopii români Dr. Demetriu Radu din Lugoj, Nicolau Popea din Caransebeș și Ioan Mejanu din Arad nu s'au prezentat ieri Imperatorului și nici nu se vor presenta, — deși manevrele se țin în diecesele lor și în imediata apropiere a Lugojului.

Nu mai episcopul catolic dela Timișoara Desewffy a fost present.

Cu atât mai interesantă vor fi cele-ce se întâmplă astăzi pe câmpul de manevră.

Corpul XII. (ardelenesc) de ieri încoaci își are cortelul seu principal aici în Buzias.

Corpul VII. (bănățean-crișan) a început să-l atace. Lupta deurge până acum cu mai mare vehemență pe coastele dealului dela Silagi (Szilas). E o bătaie formală dintre cele mai interesante. Ambele corpuri sânt angajate la

luptă. E ceva admirabil de imponent a vedea în acțiune partea cea mai mare a celor 128 de tunuri ale corpului VII. Neconținutul bubut al tunurilor și pocniturile puștilor au spăriat toată regiunea. Turme de boi, oi și mulțime de iepuri aleargă în toate părțile.

Împăratul și astăzi e călare când la corpul VII, când la cel al XII. Principele de coroană Francisc Ferdinand comandă divizia a 17-a.

Mă aflu pe virful dealului dela Silagi, de unde cu ochianul se poate vedea mai bine tot terenul.

După finirea manevrelor de astăzi vă voi raporta detaliat.

În ultimul moment aflu, că România încă e bine reprezentată la aceste manevre dar numai prin privași, respective prin militari în civil, în mod oficial însă nu.

Echouri dela manevre.

Din părțile Bănatului primim următoarele scrisori semnificative, drept echouri politice la manevrele din estan. Eată-le:

Timișoara, 5 Sept.

Aici se dă mare însemnătate politică împrejurării, că la marile manevre militare, ce se țin în apropiere de Timișoara, anume: între Buziaș și Lugoj guvernul României n'a fost invitat — ca de altă dată, să-și trimită reprezentanții sei militari, ori că România a fost invitată, dar n'a voit să participe un manevru, ce poartă caracter propriu zis agresiv și provocător contra unei. Oare se se fi schimbat între Austro-Ungaria și România?

Septembrie.

Și-au trimis reditați la guvernul nostru.

Toate asiste la marile manevre, și chiar acum decurg manevrele din Bănatul, — numai România nu e pe nimeni. Ieri, Duminecă, doi episcopi catolici dela Timișoara, respectiv Németh au fost la Buziaș și au prezentat Maiestății Sale Împăratului și Regelui, dar nici un episcop român nu s'a înfățișat, nici episcopul Radu dela Lugoj (deși manevrele se țin până la Lugoj) nici episcopul Popea dela Caransebeș, nici părintele Meșian dela Arad.

Ce se însemne toate acestea?

Buziaș, 5 Sept.

Împăratul și Regele Francisc Iosif I. a trimis ieri seară episcopului catolic dela Timișoara Alexandru de Dessewffy ca dar regal o cruce episcopescă foarte prețioasă, decorată cu diamante și atrătoare de un lanț greu de aur. Cassarul de curte Röhrich a adus acest don episcopului.

Împăratul-Rege a trimis și proprietăreii băilor dela Buziaș, doamnei Schottla, o brățară frumoasă de aur decorată cu briliante și provăzută cu inițialele regesti-împărătești, asemenea și surorii acesteia, d-soarei Margareta, un orologiu frumos, apoi directorului de băi Teodor de Szabó un orologiu cu bățor și provăzut cu insigniile domnitorului în email. Numai pentru Români se pare că nu există nici o atențiune.

Bocșa-montană, 5 Sept.

Manevrele militare ce decurg pe linia Buziaș-Lugoj, în apropiere așa de mare de orașul nostru, încât auzim în toată ziua bubutul tunurilor, se pare că vor avea și urmări politice.

Aflându-mă Vineri, Sâmbătăși Duminecă în Buziaș am auzit, că atât împăratul, cât și Archiducele Francisc Ferdinand, presumpțivul moștenitor de tron al Habsburgilor ar fi documentat mare interes pentru frumosul port românesc, înfățișându-se la primirea împăratului în Buziaș, cel puțin vre-o 20.000 de țărani din toate părțile comitatului Timiș și Caraș-Severin, se înțelege, că și de aici dela Bocșa, unde portul femeiesc român e cel mai frumos și mai elegant din tot Bănatul. Românii se luptă la manevre cu Români (Ardeleeni cu Bănățeni și Crișeni) sub comandă nemțească și ungurească.

1848.

Cronica anului.

Pesta, 6 Septembrie.

Director al secțiunii regnicolare de poliție, care se urmărească pe cei ce lucră în contra independenței Ungariei, se denușește consilierul ministerial Pavel Hajnik. (Siebb. Woch. nr. 77).

Pesta, 6 Septembrie.

Zădărnindu-se sancționarea proiectului de lege despre creditul de 61.000.000 fl., ministrul de finanțe Kossuth pune în circulație bancnotele de cinci. (Kerekgyártó).

Agram, 6 Septembrie.

La granița Croației stă o armată de 80 de mii, gata de a erupe în Ungaria. Trece-rea peste Drava se așteaptă în câteva zile. (Siebb. Bote nr. 77).

Pesta, 6 Septembrie.

Călătorii din Strigon spre Pesta de abia a puzhenyi, nebunul, a sărit în Dunăre el următoarele: tut fi mântuit. Au fost chemați la Klausl a povestit Ștefan Széchenyi a zis că La sfârșitul lui August Băththyányi. Înaintea pierdute. Situația noastră e tră Déak: noi, patrioți cinstiți, nu rămâne — Apuscăm.

desperățepul lui Septembrie, a zis odată: dec. Eu cetesc în stele. Sânge, pretindenea Frate pe frate, popor pe popor va măcelări milă. Cete de ostași vor dărma tot ce am edificat. O, viața mea pustie. Pe bolta cerului se scrie cu litere de foc numele lui Kossuth.

Brașov, 7 Septembrie.

Astăzi s'a ținut adunarea districtuală în care deputații adunați din tot districtul s'au înțeles asupra răspunsului ce îl vor da ministrului afacerilor interne referitor la porunca lui de recrutare îndreptată de-a dreptul jurisdicțiilor. Jurisdicțiunea nu poate împlini cererea ministrului, pentru-că deși uniunea Ardealului este sancționată, în dieta din Pesta nu s'a pertractat petițiunea celor din Transilvania, fără care ei nu recunosc uniunea. Apoi legea de recrutare nu este încă sancționată, deci ministrul n'a avut putere a cere ce numai pe calea guvernului ardelean se poate și nu prin comunicarea directă cu jurisdicțiunile. Punctele aceste sunt compuse de Sași; Românii au adaos, că până nu va fi pertractată cauza română și până nu se va face un articol de lege, în care să se garanteze limba și națiunea română, precum a promis Maj. Sa celor două deputațiuni trimise la Innsbruck, ei încă nu pot să îplinească cererea ministrului, ci vor stăru pe lângă punctele din petițiune. (Gas. de Trans. 71).

Sibiu, 7 Septembrie.

Adunarea scaunului a primit reprezentatiunea făcută de magistratul orașenesc contra ordinațiunii ministeriale referitoare la recrutare. Adunarea declară a nu se pute supune acestei ordinațiuni, fiind contra legii aduse în ultima sesiune a dietei. Îndesebi sunt contra formulei jurământului pe independența Ungariei, fiind a rămâne și mai departe în credință cătră casa domnitoare și privind Ungaria numai ca o parte întregitoare a împărăției austriece. (Siebb. Bote nr. 94).

Pesta, 7 Septembrie.

În urma unei hotărâri ministeriale se ocupă Kossuth cu formarea unui corp de călăreți de 3000 și a unui de infanterie de 2200 bărbați. Corpul prim se va forma din Săci, purtând numele »Kossuthogagok«. Trupele acestea sunt destinate pentru luptele contra Sărbilor. (S. W. 71).

București, 7 Septembrie.

Reacționarii încep cu grosul. Până acum au vorbit din gură numai, dar acum au ocupat arma cea mai jocosă: a pune bine pe cei ce le stau în cale. L-au acusat pe Suleiman pașa în Constantinopol afirmând despre el că ar fi luat bani dela locotenentă. Suleiman pretinde cercetare. De Muscali nu se mai vorbește, dar poliția știe, că mai mulți Muscali umblă prin țeară după subscrieri.

Locotenentă domnească a decretat suspendarea comisiunii bizuită pentru a prelucra un proiect de lege în privința raporturilor între domn și țeran, dar în locul ei cere, ca fiecare deputat să-și deie opiniunea în scris și din părerele aceste guvernul va face proiectul din chestie. — De altmintelega pe boierii reacționari nui-supără pierderea unei bucuți de pamânt, ci pierderea dreptului exclusiv pentru oficiali înalte și ranguri, din cari știau, că se se îngrășe mai bine, firește, prin sudoarea bietului țeran. (Pop. Suv. 21).

Situația în Austria.

Din ce în ce apare mai evident, că contele Thun nu leagă nici o speranță de desbaterile din reichsrath, de aceea nici nu s'a pus și nici nu se va pune în înțelegere cu diferitele partide.

Până acum numai cu Fuchs, fostul president al reichsrathului, a conferat privitor la unele modalități secundare ale convocării.

Opoziția a decis se facă eărăși, construcție. Numai aceea nu e sigură încă, șior face o obstrucție cu șgor și scavordale, ori cu interpelări și puneri dese și cu vorbiri chilometrice.

Organul Cehilor, »Narodni Listy«, aală a reichsrathuzice, că sesiunea ar de o importanță lui va fi scurtă. Adeverat, că în chene mai puțin nu va aduce nici o știune, va ave însă cu atât mai mare schință asupra stărilor interne din Austria.

»Hlas Narodna« deasemenea, scrie că datorința Cehilor e se ducă lupta în contra Nemților până în sfârșit.

Foile guvernamentale de altă parte asigură, că Thun va disolva reichsrathul la primele semne de obstrucție.

Cronica politică.

Alianța Germaniei cu Anglia.

Ziarele engleze comunică, că în 1 Sept. c. s'a subscris în Londra tratatul de alianță defensiv și ofensiv între Germania și Anglia. Stipulațiunile mai de aproape ale tratatului nu s'unt cunoscute.

La această nouă alianță a făcut alusiune împăratul Germaniei, în o vorbire, ce a adresat-o în 4 l. c. trupelor germane concentrate pe câmpia Waterloo. Împăratul a reamintit soldaților, că se află pe un loc istoric, a făcut amintire despre frăția de arme de odinioară dintre Germani și Englezi la Waterloo și a rostit cuvinte de urare la adresa regiunii Engliterei.

Armeni măcelăriți.

Din când în când vin știri despre cruzimile ce le comit Turcii asupra Armenilor, în Asia-mică. O depeșă din 4 l. c. din Constantinopol anunță, că patriarchul armean a primit știri despre noue măceluri. Cu deosebire în Billis s'au făcut cruzimi grozave. Peste o sută de Armeni, învinovați cu tendențe revoluționare, au fost vërșai cu petroleu și aprinși. Alții au fost tăiați în bucăți. Multe biserici, mănăstiri și școale armene au fost jefuite și devastate. La 150 de Armeni din clasele mai înalte au fost aruncați în temniță.

Englezii învingători în Africa.

Cel mai însemnat eveniment al zilelor din urmă este învingerea oastei anglo-egiptene asupra Dervișilor în războiul, ce Anglia de mai mult timp îl poartă în Africa, în sudul Egiptului, pe Nil în sus. Trupele engleze au fost comandate de pașa-Kitchener. Oastea califuli Abdullah a fost nimicită și risipită, capitala Omdurman a fost ocupată, prizonierii europeni ai lui mahdi au fost eliberați, ear califul s'a refugiat cu puțini ai sei în El Obeid (Cordofan), unde e urmărit de Englezi.

Lupta decisivă s'a întâmplat Vineri, în 2 l. c., dar în Europa a venit știrea numai în 4 l. c. din cauză, că sîrmele dela telegraf au fost stricate. Lupta a fost erăncenă, armata Dervișilor a fost anglo-egiptene s'au luptat foarte brav. La 1500 de Derviși au rămas morți pe câmpul de luptă, alții s'au predat Englezilor și abia vre-o 150 au putut se scape cu califul. Pierderea Englezilor și Egiptenilor e neînsemnată, în total vre-o 500 de morți; între oficerii căzuți în luptă e și Howard, corespondentul lui Times și New-York Herald, ear un alt corespondent al lui »Times«, Frank Rhodes, e rănit.

Acest succes pentru Englezi e de mare însemnătate, de oare ce prin el s'a răsunat uciderea lui Gordon-pașa prin Derviși și Englezilor li-s'a deschis calea spre izvoarele Nilului și internul Africei. De aceea știrea despre învingere a produs mare veselie în Londra. Împăratul Germaniei a trimis o depeșă de felicitare agenției politice din Cair a Britaniei.

Din Spania.

Alaltăieri, în 5 l. c., s'au deschis în Madrid corpurile leguitoare spaniole. În cameră a prezentat ministrul de finanțe

mai multe proiecte de legi. În senat ministrul Sagasta a cetit decretul, prin care guvernul e autorizat a prezenta proiectul de lege, în care se dispune, că suveranitatea Spaniei asupra posesiunilor coloniale se se reguleze în conformitate cu stipulațiunile preliminarilor de pace.

Din Valea Jiului.

Scrisoare particulară a »Tribunei«. — 5 Septembrie.

În 20 l. c. a vizitat moștenitorul tronului român granița țerei românești dela pasul Sarduș, valea Jiului.

După-ce umblase 10 zile prin munți, plecând dela Căneni, trecând peste locuri neumblate de oameni, nevoind a pune piciorul pe pământul Transilvaniei, pe unde i-s'ar fi ușurat drumul, se cobori în 21 l. c. la mănăstirea Lainici, în apropierea satului Bombest-de-Jiu. Aici îl aștepta trăsura, și care plecă spre graniță. Întreg drumul de printre munți era în haină de sərbătoare; pe piscurile munților, la cotituri se înălțau standarde tricolore românești, ca niște sentimente ale românismului. La toate podurile se înălțau arcuiri triumfale de brad împistrite cu mici steaguri.

Pușcături de treascuri anunțau sosirea tinărului moștenitor, care dus de 4 cai sprinteni trecu spre graniță la Polatiște.

La reîntoarcere, după 1/3 oră, îl așteptau la un pod, ce e încă în lucrare, 6 proeți, unde după sfârșirea podului el însuși fu martor la așezarea petrei fundamentale, punându-i tinidu și lovindu-o cu ciocanul.

De aici plecă înapoi spre vama Păiuș, unde i-se făcu primirea. Musica militară îl întâmpină cu un marș, ear' publicul cu strigăte de »ura«.

Înt'un pavilion împodobit cu ghirlande de brad înfășurate în tricolore, s'a servit cina, la care au participat vre-o 25 persoane, între cari supremul diregător de curte, ministrul de interne, mai mulți funcționari înalți politici, un colonel, un căpitan, 2 protopresbiteri și mai mulți ingineri.

Spre seară s'a iluminat întreg stabilimentul vamal. Păhărele colorate, așezate în ghirlandele de brad își revărsau lumina în colorii, pe de altă parte torțele din mâinile lucrătorilor arătau un frumos aspect de sərbătoare. Musica cânta, stâncile bubuiau de pușcături amestecându-se cu strigătele de »ura« ale țeranilor, cari la dorința principelui întindeau o horă mare.

Singurul ton disonant era, că la graniță erau postați 4 gendarmi maghiari, ceea ce nu se mai întemplete. Îți făceau impresia, că li-e frică să nu calce cumva principele român pe pământul nostru.

Încă în seara aceea a expedit moștenitorul 2 telegrame la Petroseni, una pentru București, Regelui Carol în limba germană, alta pentru Anglia soției sale, în limba engleză. Prințul se exprimă că e încântat de primirea ce i-s'a făcut și de locurile romantice.

Dela Păiuș a plecat în dimineața următoare spre mănăstirea Tismana, tot la munte.

Tot în acea zi s'a întemplat, că a sosit la Petroseni postea română, care circula între Petroseni și Tirgu-Jiu, împodobită cu 3 steaguri tricolore și cu clopote mari pe cei 5 cai, atrăgând astfel atențiunea tuturor asupra-și. Judele, un Jidan, imediat a trimis 3 gendarmi cu porunca să iee steagurile, temându-se, că posta a venit cu gând rău. Gendarmii însă s'au întors fără succes, căci postarul simțise venirea lor și le-a delaturat.

Cronica zilei.

Sibiu, 7 Sept. n.

La Rusciuc dl de Gubernatis a fost găzduit la hotel pe contul guvernului bulgar. Dl primar al orașului și dl prefect l-au întâmpinat și l-au rugat să primească cu indulgență găzduirea amicală. »Vom căuta, au zis ei, să imitam pe vecinii români, deși noi nu putem a vè oferi încă o țeară cultă ca a fraților români«.

Alegerea de protopop, la Dobra, s'a sfârșit cu următorul rezultat: A. S. Păcurar a căpătat 28 voturi, prof. Sirbu 7 voturi și I. Morar, preot din diecesa Caransebeșului 3 voturi.

Din Alba-Iulia eărăși ne vine o știre tristă. Eată ce ni-se scrie: »În 4 Septembrie s'a dat aici un concert de cătră dl Anastasie Petrovici, baritonist dela opera națională din București, cu concursul doamnei Alina Scrob, pianistă, cu următorul program: 1. Schubert: »Der Wanderer«, romanță. 2. Ștefănescu: »Mândrulită dela munte«, Arie. 3. Verdi: Scena și aria din opera »Un ballo in Maschera«. 4. Parasciv: »După fragi și după mure«, romanță.

5. Goslau: »Le vève«, romanță. 6. Cav. de Flondor: »Rândunica«, arie. 7. Schumann: »Die beiden Grenadiere«, baladă. 8. Scheletti: »Ce te legeni codrule«, arie. Ce privește punctele programului, toate au fost executate admirabil până la perfecție, încât cei prezenți cu toții ne-am depărtat încântați de vocea plăcută și puternică a dlui Petrovici. Dar câți eram prezenți? Abia 20 înși! Dindepărtări au venit la noi cântăreții români, ca să ofere și publicului român de aici câteva seri plăcute, amuzându-l cu cântece adevărat românești, cari numai de pe buzele unui Român le poți asculta. Însă ce au aflat la noi? Cu ce a fost întâmpinat? Cu o indolență generală, de care publicul român de aici nu numai de astă-dată a dat semne palpabile, ci totdeauna când e vorba că se petrece ceva românesc în jurul seu. Dl Petrovici a legat mari speranțe și când la un mai mare sprigin al publicului român de aici, măhnit în inimă și desilusionat s'a depărtat dela noi. Alba-Iulia, care dispune de o inteligență distinsă și în număr considerabilă, e rușine că arată așa indolență față de tot ce e românesc. Întreb: Pentru-ce atată desinteres și nepăsare, lăsându-se criticiși și de risul străinilor? Și până-când va mai dura? Nu aștept seuse, ci voese să vèd fapte.

Conferențe didactice în România.

Zilele acestea s'au ținut și în România conferențele corpului didactic din toată țeara.

Vineri și Sâmbătă învățătorii și învățătoarele din Ilfov s'au ocupat dimineața cu discutarea regulamentului, apoi au ales o comisiune, compusă din d-nii Cecropide, Al. Cernica, Vasilescu-Radovanu și Timuș, pentru a comunica dlui ministru al instrucțiunii publice diferitele desiderate ale corpului didactic rural.

Sâmbătă după amiază, învățătorii și învățătoarele au vizitat școala de arte și meserii din București.

Monumentul Domnului Tudor.

Următoarea inscripțiune a fost săpată pe soclul monumentului lui Tudor Vladimirescu din Tirgu-Jiu: *Ridicată România recunoscătoare acest monument în zilele Regelui Carol I. spre vecinica amintire a Domnului Tudor, înainte mergătorului renașterii naționale, căzut pentru patrie și neam de mâna dușmanului în 1821.*

Congresul studenților români se va ține la Tulcea în zilele de 6, 7 și 8 Septembrie v.

Studenții vor pleca din București cu tronul la Galați, unde se vor întâlni cu studenții ieșeni, și de acolo cu vaporul direct la Tulcea.

La întoarcere studenții vor veni prin Constanța.

Vae victis. Acum sosesc acasă în patrie, trupele spaniole, cari au luat parte în războiul ispano-american. Sărmanii ostași cari au plecat la luptă, mulți, veseli, puternici și curajoși, — azi se reintorc acasă decimați, frânți și zdrobiți. Mândria lor e că deși au fost învinși, cu vrednicie și bravură s'au luptat. Sunt adevărate legende de bravură episoade din războiu — dar' legende adevărate. Un matroz cu numele Arno, a aruncat cu mâna în mare o bombă înainte de ce ar fi explodat. Un oficer, Zoragosa, a murit salutând Spania, și ultima lui dorință a fost, ca în loc de giulgiu să-i acopere cadavrul cu un drapel spaniol. Săgaji, un căpitan de marină când a vèzut că naia i se cufundă s'a împușcat pe bord. Cerviera încă a cercat în repetiți rinduri să se sinucidă, dar' a fost împedecat. De remarcat, că în mâinile Americanilor nici un drapel spaniol nu a ajuns. Când erau în strimtoare Spaniolii mai bine îl ardeau, decât să-l lase să cadă în mâinile străinilor.

Portul întreg e plin de lume, eșită întru întâmpinarea nefericiților învinși. Starea în care se reintorc sărmanii ostași acasă, e de plans. Vestmintele li-s' toate flendurite, ei sunt slabi, palizi și abia stau pe picioare. Aproape toți sunt bolnavi, frigurile galbene li chinuesc cumplit.

Cei mai mulți din ei sunt schilavi, și toți sunt ca niște schelete, ca niște umbre ce abia se trădesc. Mulți au murit pe cale, și mulți cad și mor în port, sărătând pământului țerei pentru mărirea căreia au luptat. Și lumea din port plânge vèzându-i, și întreg Madridul e în doliu, nici un glas, nici un accent rătăcit de bucurie nu se aude.

Națiunea spaniolă își jelește mândria înfrântă și fiii jertfiți în războiu.

Vae victis!

Și ei recunosc. »Hazánk« înregistrând știrea dată de noi despre oprirea telegramelor de salutare trimise »Astei« din România, la început cearcă se arete că în Ungaria nu e cabinet noir, pentru-că de sigur telegramele trimise vor fi fost pline de vătămări la adresa »ideei statului unitar maghiar«. Vorbind însă de cazul concret adus de noi prin telegrama din Căneni scrie: »Se afirmă că nici telegrama aceasta nu a ajuns la destinație, ceea-ce în adevăr e de neînfeles. Pentru judecarea lucrurilor de atare natură, ar trebui aplicați oficialii cei mai deștepți ai statului maghiar, ca nici neștiința, nici hiperezul oficios neoportun, să nu dea ansă la plângeri îndreptate«. — Recunosc și ei că greșesc lucrând astfel. Ce se facă însă bieții oameni, dacă s'au dat a vedea până și în lucrurile cele mai bagatele un mare pericol în contra »statului unitar« și »tradare de patrie«.

Sultanul și Tarul. Sultanul a trimis prețioase daruri Tarului, pe un vapor rusesc, care se reîntorcea pe la Constantinopol în Rusia. Tarul a mulțumit telegrafic Sultanului, la care Sultanul deosemena i-a răspuns prin o telegramă. Ambe telegramele sunt ținute în termeni foarte calzi.

Revisuirea procesului Dreyfus. Consiliul de ministri a decis în ședința din 5 l.c. revisuirea procesului Dreyfus. Ministrul de război în locul lui Cavaignac, a fost numit Zurlinden. Primind portofoliul, a cerut să i-se pună la dispoziție toate actele privitoare la chestiunea Dreyfus, ca să le studieze. Îndată ce va sfârși, vor transporta pe Dreyfus din insula draacului la Paris, după care revisuirea procesului se va începe.

Din Baden-Baden ni-se scrie: Toți oaspeții se depărtează; au fost cu totul 61.800 oaspeți din toate părțile lumii. Numai din Spania n'a fost nime. Din America au fost numai Ovrei. Timpul s'a răcit tare. Dintre ai noștri a fost aici dl *Alex. Filip*, avocat în Abrud, care a plecat cătră casă deplin restaurat.

Judele Mahr transferat. Judele de cerc din Bozovici, Antoniu Mahr, despre care știm, că a fost învinovățit, că ar lucra mână în mână cu naționalitățile nemaghiare e transferat — scrie »Gazeta« — la Teresopol (Szabadka). »Egyetértés« zice, că această transferare este în înțelesul adevărat al cuvântului o degradare, de oare-ce la Bozovici, Mahr era conducătorul judecătoriei de cerc. Adaugă apoi: »Rău este numai, că earăși l-au transferat într'un ținut locuit de naționalități și nu în vre-un ținut curat maghiar, unde l-ar fi învțăt să fie om de omenie!« — Cine l-ar fi învțăt să fie om de omenie? Pungașii și defraudatorii din ținuturile »curat maghiare«?

Miscarea națională în Bohemia. Frecările dintre Nemți și Cehi sunt mai acute ca ori-și-când. Un cas foarte nostim s'a întâmplat de curând, care caracterizează deplin situația. Anume pe un restaurant din Praga era expus steagul austriac negru-galben. Steagul acesta a fost luat jos și în locul lui a fost pus steagul național ceh roșu-alb. Faptul acesta întru atăta i-a iritat pe Nemți, căt oficerii au oprit pe ostași să mai mănânce în birtul acela. Nemții deosemena au făcut legământ că nu vor mai călca în el. În schimb acum a devenit cel mai cercetat birt al Cehilor.

O proclamațiune în contra bisericiei. În Praga a apărut o proclamațiune nostimă în felul ei. E vorba aici mai mult, nici mai puțin, fără de-o reformare radicală a religiei și a credinței. Proclamația atacă pe Cehi pentru-că s'au aliat cu clericali, atacă Roma și dogmele de credință. Spune, că pentru Cehi e de-o importanță vitală înființarea unei biserici naționale cehe și autonomă. O comisiune aleasă de popor să stabilească apoi noile dogme de credință. Proclamația nu e subscrisă de nime și se împrăștie prin popor în mii de exemplare.

Congres de medici în Budapesta. În zilele acestea se ține în Budapesta congresul tuturor medicilor din țeară. Congresul s'a deschis în 4 l.c. și e foarte bine cercetat. Obiectul cel mai însemnat de pertractat e, crearea unui fond de pensune pentru medici.

Semn de războiu... Lui »P. Lloyd« i-se scriu următoarele din Monastir (Macedonia):
»În apropierea satului Krivogastan, pe linia Ueskueb-Salonic, se adunară mii de berze și de vulturi, cari se luară la luptă unii cu alții, făcând un șgomot infernal. Lupta a durat o zi întreagă. Berzele au fost învinse și câmpul de luptă era acoperit cu cadavrele acestor paseri cu picioarele lungi. Poporațiunea de prin prejur a adunat cadavrele, pe cari le-a îngropat ca să nu infecteze aerul.
Locuitorii cred, că asta e un semn de războiu.

Profanatorii bisericeii. »Gazeta« Transilvaniei i-se comunică din Satu-ning următorul cas revoltător:
»Sâmbătă, în 15/27 August, s'a sărșit în biserica Sfintei Adormiri din Satulung cununia tinerului locuitor de acolo Ioan Munteanu cu Maria I. Soic. Tinerii miri abia au intrat în biserică, ca să primească sfânta taină a căsătoriei și eată că doi gendarmi se puse la ușa bisericeii, unde i-au strânut până s'a sărșit actul religios al nununii. Îndată după aceea mirele fu scut de gendarmi de lângă miresa sa exhortat la primărie, ear' de aci la oraș sub pretext, că el nu ar fi Ioan Munteanu, ci fratele său George, despre care se susține, că nu s'ar fi prezentat la nuntă. După-ce în Brașov a mai at defintt vro-o două zile, s'a adevărit însă că bănuiala a fost nețemeie și tinerul mire, ca nevinnovat fu perat.

Avis. Fabricatele recunoscute ca renumite ale vestitei firme *H. Kiehlhauser* din Graz, și mai nainte se pot căpăta în calitate de paspă, bună la parfumeria Meltzer. Întipăm pe cetitori la inseratulde azi.

Știri mărunte. În Paris un ostaș de rind cu numele Charles Choedat, a fost judecat de tribunalul militar la moarte, pentru-că a insultat faptic pe un oficer.

Din incidentul încoronării reginei Olandei, întreg orașul Amsterdam e splendid împodobit.
— Bătrâna regină a Angliei, e foarte greu morboasă.

La
Abonament lunar
pentru
Septembrie st. vechiu
invită
Administrația ziarului »TRIBUNA«.

Mai nou.
Noue sarcini!
Ca un contrast la proiectul de desarmare »M-g« aduce știrea, că la noi se proiectează ridicarea listei civile a M. Sale cu un milion. Din aceasta jumătate revine pe Ungaria. Se zice, că în noul budget e luată deja această sumă...

Tribuna Literară.
Țăranul în România.
— Conferință ținută în seminarul rectorului universității G. Schmoller, la Berlin

de
George D. Creangă.
(Urmare).

În Moldova Alexandru Morusi încă s'a ocupat de chestia țăranilor nu pentru a face o îmbunătățire, ci pentru a înăspri poziția.

Până acum țărani pe lângă îndeplinirea zilelor de lucrat la cari erau obligați, puteau cere atăta pământ spre cultivare cât le era necesar pentru existență. Urbariul lui Morusi fixă însă îndinderea pământului ce trebuiau să obțină țărani.

Spre acest scop, el împărți pe țărani în 4 categorii și obținând:
pământ arător: pășune și livezi:
categoria 1 4 falchii. 8 falchii.
2 3 6
3 2 4
4 1 2

Pământul acordat țăranilor în orice cas nu trebuia însă să treacă peste 2/3 din întregul bunului.

Ajungând în Muntenia ca domnitor Caragea, spră a pute face avere mai mare denatură cu totul dreptul de proprietate al țăranului. El prefăcū proprietatea într'un fel de arândă emfiteasă sub numele de »clacă«, astfel că ei nu mai erau proprietari vecinici ai pământului pe care se aflau. Deasemenea și impozitele fură urcate. Planul i'a succes, țărani au fost aduși într'o stare și mai miserabilă, ear' el într'un timp scurt putū aduna 18 milioane piastri, cu cari fugi în Italia.

În fine, urmașul seu, Alexandru Șuțu prin asuprirea și mai mari, cu deosebire a Mosnenilor dădū naștere revoluției de sub Tudor Vădimirescu, care deși fu prins și omorât într'un mod barbar, totuși mult sublima Poartă se îndura a permite ca principatele dunărene să i se aleagă înșile domnitorul.

Ele nu se putură bucura totuși mult timp de libertate, căci în 1828, Rușii în războiul cu Turcia, intrară și în principatele dunărene, sub pretext de »protecție«. În realitate cei 50.000 cazaci făcură mult rău poporațiunii, cu deosebire țărănimeii. După finirea războiului, Kiseleff, care, nu e de negat, a făcut mult bine și memoria lui trebuie să fie scumpă fiecărui Român, a înțrōdus așa zisul: Regulamentul organic. Cu privire la țărani, regulamentul îi declară liberi. Fiecare are să primească: a) un loc de casă și curte, pe acestea fiind deplin proprietar; b) 3 respective 1 1/2 pogoane livadă, după-cum țăranul are 4 sau 2 boi, ear' cel care nu avea vite, n'a obținut nimic; c) 3 pogoane pământ arător.

Totdeodată regulamentul prevēzū, că țăranul va pute fi alungat de proprietar numai cu învoirea guvernului, ear' pentru casa și curtea părăsită a i-se da o despăgubire.
Pentru aceste toate, țăranul trebuia să plătească proprietarului dijmă dela

toate produsele sale. Deosebit era obligat la 12 zile de lucru și la un transport de lemne (în Moldova?). Calculând însă lungimea timpului ce-l lucra într'o zi, reese, că țărani munciau de 3 ori mai mult decât zilele fixate în regulamentul organic. Dacă țăranul nu putea să lucreze zilele la cari era obligat, proprietarul era îndreptățit a cere o despăgubire în bani.

Totdeodată el, ca om liber, trebuia să plătească și impozitul personal de 30 lei, care împreună cu celelalte impozite îndreptete și prestațiuni în natură se urca la o sumă considerabilă. Boierii încă și acum au tot cu totul scutiți de impozit.

În genere dispozițiile regulamentului organic au însculțuit foarte mult pe țărani, cari se revoltară, însă fură potolii prin sânge, de război rusei.

Revoluția din 1848 avu efect și în România. Țărani se răsculară și începură a dobândi ceva, căci nici una din cerințele lor n'a fost îndeplinită. Din contră, în anul 1851 prințul Stirbei suprimă ori-ce drept al țăranilor asupra pământului. Boierii sunt adevărații proprietari, țărani nu sunt decât niște arăndași, ce pot fi alungați ori-când. Totodată el urcă și zilele de lucru la 22.

(Va urma).

INFORMAȚIUNI.
»Albina«, revistă enciclopedică populară, apare în București în fiecare Duminică. Abonamentul: pe an în țeară: 5 lei, pentru străintătate: 8 lei. Un număr: 15 bani. Anul I, nr. 47 din 23 August 1898 are următorul cuprins: Silvestru Moldovan: Descrierea Ardealului. — Ioan I. Onu: Lebăda (legendă). — V. S. Moga: Cronica agricolă și comerțială. — D. Popescu: Locuința țăranului. — Ioan Negoescu: Albinele și roirea lor. — B. G. Assan: Insulele Spitzberg și Insula urșilor. — Creșterea și ținerea caprelor. — N. Gădeiu: Cei doi frați cu oi. — Informațiuni școlare. — Sfaturi practice. — Bibliografie. — Mulțumiri. — Fapt laudabil. — Din public. — Adrese cătră redacția.

Ilustrațiuni: O vedere din Ardeal. — Biserica Adormirea din Moscva, unde s'a încoronat Tarul.

Bibliografie.
»LIGA ROMÂNĂ« DESPRE
»LUPTELE ROMÂNILOR«.
Liga Română scrie următoarele despre broșura noastră »Luptele Românilor«:
»Tribuna« din Sibiu a avut buna idee de a scoate în broșură »Luptele Românilor«, o serie de articole publicate în numerele sale de toamnă de dl Doctor Romanus.

Alte cărți, apărute până acum în chestia națională privesc mai mult actualitatea, pe când lucrarea dlui Romanus îmbrățișează într'un breviar trecutul acestor lupte combinându-l cu actualitatea.

Sub raportul acesta, ea vine oarecum să completească tot ce s'a scris în chestia națională de vre-o 7-8 ani încoace. În aceasta residă nota cea mai bună și mai înaltă a cărții.

Deosebit autorul, pentru a o face pe cât se poate mai accesibilă a avut grije de a o feri de orice balast plictisitor și a-i da o limbă aleasă. Așa, că expunerea întregă nu e numai succintă, fidelă și clară, dar' ea devine și atractivă.

Aceste calități noue vor face de sigur ca lucrarea dlui Romanus să fie prețuită pretindenea. Mai ales însă în România, unde trecutul chestiei transilvane e foarte puțin cunoscut. De aceea o și recomandăm cu toată convingerea și căldura, ca pe unica carte cu darul de a introduce pe cetitor mai comod în deplina cunoaștere a chestiei naționale.

»Naționalitatea«. Societatea noastră »Tipografia« a scos într'o elegantă broșură interesantul studiu de Mac Nordau despre »Naționalitate«. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor noștri, limbajul frumos în care »Rosmarin« al nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii noștri, căci în »Tribuna« s'a publicat mai întâiu. Vorba era numai, ca interesantele observațiuni originale ale genialului autor să nu rămână resfirate prin atăția numeri de ziar, ci să fie colectate într'un mănunchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Aceasta a împlinit-o »Tipografia« când a retipărit articolul din »Tribuna« în broșura de față. În estensiune de 40 pagini, tipărite frumos pe hârtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria »Tipografia« societate pe acțiuni în Sibiu.

„Almanachul învățătorului român“.

Primim următorul anunț literar: *Almanachul învățătorului român*, ce va apăre cu începerea anului școlar viitor 1898/9 e deja sub tipar.

Diferitele chestiuni cronologice, calendaristice, tipicale etc., precum și alte referințe de interes pentru învățătoria noastră, — planul de învățământ, diverse consemnări, conpecte, statistice și altele din sfera școlii populare, — extrasele șematismelor ambelor metropoli, dar' mai virtos al Reuniunilor învățătorești, — datele referitoare la mișcarea literaturii noastre pedagogice în legătură cu un conpect al învățătorilor ca autori și în fine tractatele cuprinse în partea literară sunt tot atâtea motive îmbucurătoare, că »Almanachul învățătorului român«, la noi unic în felul seu, nu numai va deveni adevăratul călăuz al învățătorimeii și tablou sincer al școlilor noastre, ci va umple — sper — și un gol prea simțit în literatura noastră pedagogică.

Tot astfel și ajustarea tehnică încă va satisfăcea așteptărilor, apărând legat frumos, pe hârtie fină și tipar acomodat.

Rog deci pe toți doritorii de a avē acest opșor și în deosebire pe frații colegi să grăbească a se însinua, căci avēnd în vedere speșele cele mari și în deosebire îngrijirile serioase, de cari sunt cuprinse mai virtos azi toate întreprinderile literare, »Almanachul« se tipărește în număr cât mai restrins.

Prețul unui exemplar abonat e 1 fl. plus speșele postale.
Despre modul de procurare voi înscuștința îndată ce a apărut »Almanachul« — pe fiecare domn abonat.
Recița-mont. (Resizabánya) în August 1898.
Ioșif Velcean,
inv. rom.

»Orașul București«, articol retipărit din »Enciclopedia Română«, publicată sub auspiciile »Asociației pentru literatura română și cultura poporului român« de Dr. C. Diaconescu. Cu 2 planuri și 15 ilustrațiuni. (Edit. W. Krafft în Sibiu. Prețul 1 leu). Sub acest titlu a apărut în zilele din urmă o interesantă broșură, care cuprinde o amănunțită descriere a capitalei române. Anume ne dă un material vast despre situația geografică, suprafața, populația, aspectul, fortificațiunile, grădiniile publice, monumentele, zidurile, casarmele, administrația, finanțele orașului, despre autoritățile ce își au sediul în capitală, apoi despre instrucția, așezămintele culturale, presa, industria, comerțul, comunicațiunea, băncile, locurile de petrecere și istoria Bucureștilor. Dintre toate scrierile monografice despre acest oraș, broșura de față este fără îndoială cea mai sistematică și lănuđu-și datele numai din publicațiuni oficiale și dela locuri competente, dă cetitorilor — nucleu — o iocană cât se poate de fidelă a stărilor din capitala României. Ea este înzestrată cu un frumos plan al orașului la care este alăturat un registru al stradelor și zidurilor mai însemnate cu indicările necesare pentru a le găsi la moment în plan, apoi cuprinde un plan al grădinei botanice dela Cotroceni și un număr mare de ilustrațiuni de o frumșetă deosebită, anume: 3 aspecte din Calea Victoriei, Boulevardul cu băile Eforiei, Bis. Antim, Balasa, Stavropoleos, Catedrala catolică, Ateneul, Universitatea, 2 tablouri ale institutului botanic, Banca națională, Teatrul Național și așezămintele Brancovenesti. Broșura se poate procura la toate librăriile.

Sosiți în Sibiu.
În 7 Septembrie n. 1898.
Hotel »Imperatul Romanilor«: Contele Haller din Dărlös, Szalaczy din Armen, Baresay din Deva, proprietari; Cocărescu din Râmnic, d-na Grigorescu cu ficia din Brezoiu, privatieri; Löwy din Cluj, Dimitrescu din Călmănești, ingineri; Spitzer, fabricant din Teschen; d-na Handschuh cu ficia, soție de major din Brașov; Schlegel, canonic din Raab; Merza, preot din Șein; Gultzer, Brunner, Friedmann, din Viena, Schiwarz, Rosenberg, Engel, Kuchler, din Budapesta, Löwy din Paris, Schneider, din Cluj, comercianți.

Hotel »Neurhher«: Albert din Somesfalău, Dr. Böhm din Friedenshütte, voiajori; Matachowski, farmaacist din Cluj; Dragomir, proprietar din Cristian; Dr. Nemes cu soția din Făgăraș; Lipp, Skoff, din Budapesta, Avira, Stibitz, din Neoplanta, Gross, Sternberg, din Careii-mari, sublocotenenti; Moian, învățtor din Voila; Breiter din Oradea-mare, Maier din Viena, Ludmann din Tîrgul-Murēșului, comercianți.

Hotel »Meltzer«: Illing, inginer din Halsbrücke; Ana Sabo, privatieră din Chezi-Oșorhei; Adamovici, comerciant din Zelău; Hențiu, teolog din Sebeșel; Eekardt, medicinist din Vurpăr.

Hotel »Habermann«: Herbert cu familia, fotograf din Ungvár; Kioska, fabricant de spirit din Chichinda-mare.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 5 Sept. n. 1898

Săminte	Cantitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.		Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până	dela	până
Grâu					
Bănățeneș nou	75	8.35	8.45	76	8.50
Grâu de Tisa	75	8.75	8.65	76	8.70
Grâu de Pesta	75	8.50	8.60	76	8.65
Grâu de Alba-Reg.	75	8.55	8.65	76	8.70
„ Bacica	75	8.55	8.65	76	8.70
Grâu ung. de Nord.	75	—	—	76	—

Săminte vechi ori nouă	Soiul	Cantitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Săcără	prima de nutreț	70-75	6.85	6.90
Orz	de vînars	60-62	5.45	5.90
„	de bere	62-64	6.25	6.80
„	de bere	64-66	7.80	8.20
Ovăș	—	39-41	5.40	5.70
Cucuruz (porumb)	bănăț.	—	5.80	5.85
„	de altsoin	—	5.25	5.80
Meiu	—	—	12.	12.70
Hrișcă	—	—	—	—

Mărci pe termen.	Soiul	Cantitatea pe 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Grâu	Mart-Apr.	8.82	8.81	8.81
„	Sept-Oct.	8.86	8.87	8.87
Cucuruz	Mai-Iun.	4.49	4.50	4.50
„	Iulie-Aug.	5.18	5.19	5.19
Ovăș	Mart-Apr.	—	—	—
„	Oct.	5.84	5.85	5.85

Produse diverse	Soiul	Cursul	
		dela	până
Sēm. de trif.	Lucernă ungurească	—	—
„	roșie	—	—
Oleu de rap.	rafinat	—	—
Uns. de porc	dela Pesta	64.	65.
„	dela țeară	—	—
Slănină	svētată	62.	63.
Sēm.	afumată	—	—
Prune	—	—	—
Lăctar	slavon, nou	—	—
„	bănățeneș	—	—
Miere	brută	—	—
„	galbină străcurată	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—

Cursul pietii din Sibiu.

Din 7 Septembrie n. 1898.

Articol	Cump.	9.47	vënd.	9.51
Etalon-monetă română				
Lire turcești				
Imperiali (15 R. aur)		18.97		19.07
Ruble rusești 100 R.		125.50		127.25
Galbeni		5.59		5.64
Napoleon-d'ori		9.49		9.54
100 Marco germane		58.50		58.80
Livre sterling		11.90		12.—

Bursa de Budapesta.

Din 5 Septembrie n. 1898.

Renta de aur ung. 6%	—
„ „ 4%	—
„ „ val. cor. 4%	100.25
Imprumutul căilor ferate ung.	121.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	122.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	102.—
Bonuri rurale ung.	98.—
„ croate-slavone	99.—
Obligațiunile desp. regalilor	101.60
Imprumut cu premiu ung.	156.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	140.—
Renta de hărtie austriacă	102.60
„ de argint austriacă	102.25
„ de aur austriacă	123.50
Losuri austriace din 1860	160.25
Acțiunile băncii austro-ungare	965.—
„ de credit ung.	—
„ de credit austr.	—
Scrișuri fonciare ale institutului de credit și economii »Albina«	102.—
Argintul	5.68
Galbeni împărătești	9.58
Napoleon-d'ori	9.58
Mărci 100 imp. germane	58.85
London 10 Livres sterlingi	120.15

Bursa de Viena.

Din 5 Septembrie n. 1898.

Renta de aur 6%	—
„ „ 4%	122.20
Renta ung. v. c. 4%	100.—
Imprumutul căilor ferate ung.	122.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	101.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	121.60
Bonuri rurale ung.	98.—
„ croate-slavone	99.—
Imprumut cu premiu ung.	156.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	150.—
Renta de hărtie austriacă	102.45
„ de argint austriacă	101.80
„ de aur austriacă	123.30
Losuri austriace din 1860	160.25
Acțiunile băncii austro-ungare	965.—
„ de credit ung.	—
„ de credit austr.	—
Argintul	5.68
Galbeni împărătești	9.58
Napoleon-d'ori	9.58
Mărci 100 imp. germane	58.85
London 10 Livres sterlingi	120.15

Bursa de București.

Din 24 August v. — 4 ore p. m.

Articol	Casa
Renta rom. per 1875 5%	100
Renta română amort. 5%	97
Renta (Schuldverschreib)	—
Oblig. de stat C. F. R. 6%	100
Renta rom. Rural. conv. 6%	99
Imprumutul municipal 5%	97
Scrișuri func. rurale 5%	—
„ 7%	—
„ 8%	—
„ 9%	102
„ 10%	87
Banca Națională (100 lei v. r. intr.)	146.60
Soc. Dacia-Rom. (250 lei v. r.)	420
Soc. de Asig. Nat. (200 lei v. r.)	46

O prăvălie

de manufacturi, firmă veche și solidă, din un oraș al comitatului Sibiu, situată la piață, se vinde din mână liberă pe lângă condițiuni favorabile.

A se adresa la administrațiunea ziarnului „Tribuna“.

[1711] 1-3

Agenți solizi

pentru vânzarea de hârtii de stat și împrumut pe lângă plăți în rate, se primesc ori-unde. — Oferte la

Eduard Urban în Brünn,

bancher, Gr. Platz 25, casa proprie.

Firma există din 1869.

Afaceri ușoare, pentru-că prețurile sunt ieftine. Provisiune bună.

Liste de tragere în limba română.

[1624] 5-5

La Librăria „Tipografie“, soc. pe acțiuni în Sibiu,

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain“

a teologilor din Blaj

1. „Epistole către un preot tânăr“ de Aloisius Melcher. Partea I și II. 2 volume mari cu prețul redus de . . . . . 1 fl. 50 cr.
2. „Preștiri la moarte“, adică considerațiuni asupra maximele folositoare tuturor spre meditare și preoților spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.
3. „Duh muscălesc“, narațiuni de Bolanden (45 pag.) — fl. 10 cr. — Se recomandă mai ales preoților.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

1. Pădureanca. Novellă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 80 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 8 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Tein legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăcăritul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndrăcnițul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Răstēm de mamă. Legendă populară din giurul Năseului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 8 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un peșitor îndrăcniț. Novellă de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpătoare. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 80 cr. sau 160 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgarăcițul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Nuscin-Împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spice de aur. Cules de dascălul Ioan F. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novellă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislanconi. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoara Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Rusalin pēcurarul. Poveste de Nicolae Trambiteanu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Novellă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Pășune de arândat.

În 18 n. a. c., la 3 ore d. a., se dă în arândă pășunea de 378 jugere a comunei bisericesti luterane din Merghindeal (Mergeln, Morgonda) pe timpul din 1 Noemvrie 1898 până în 1 Octomvrie 1903. Oferte în scris se primesc. Condițiunile mai amănunțite se pot vedea la presbiteriul evanghelic. [1668] 3-3

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Studii Literare

de Teodor V. Păcățian, profesor de liceu.

Cuprinzând: O gramatică a-parodie. Veacul al XVI-lea.

Codrul frate cu Românul.

Monografia prepoziției „de“

O carte de mare preț pentru toți profesorii, dascălii și cărturarii români.

Prețul numai 75 cr.

Se poate procura dela

Librăria „Tipografie“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A apărut și se află de vânzare la Librăria „Tipografie“, societate pe acțiuni în Sibiu:

Lupta pentru drept

de Dr. Rudolf de Jhering

traducere

Teodor V. Păcățian.

Prețul 1 fl. v. a.

Această carte ar trebui să o citească și studieze

fiecare Român, luptător pentru dreptul național.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Istoria Transilvaniei“

de George Barițiu.

Monumentalul op al regretatului nostru istoric: „Părți alese din istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă“, se poate procura de acum cu preț redus!

- Volumul I. broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30.
  - Volumul II. broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.
  - Volumul III. broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.
- Opul întreg: broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 — șose florini și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

Aceasta carte n'ar fi iertat să lipsească din casa nici unui bun Român.

A apărut la „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu

Cartea

Stuparilor săteni

de Romul Simu, învățător.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea „Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibului“.

Prețul 85 cr. plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei cărți folositoare a umplut un gol adânc simțit în literatura stuparilor. Broșura este scrisă de un fruntaș învățător, stupar priceput. Ea tractează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii pentru școlarele noastre de tot soiul.

Se vinde la „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op, care se extinde pe 216 pagine, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai

50 cr. plus 10 cr. porto.

Parfumeria Meltzer,

strada Cisnădiei, edificiul comandei de corp, recomandă fabricatele nefalsificate de parfumerie și toaletă procurate direct dela fabrica

A. Kielhauser in Graz.

În special:

- Poudre de dames parisiână, [889] 46-
- Esență de brad,
- Săpun de glicerina de viorele,
- Alifie pentru buze,
- Extrait violettes d'Abbazia

și Glicerina Crème cosmetică de mult probat pentru îngrijirea pielii, etc. etc.

Veritabil garantat.

Depositul fabricii de încălțăminte din Mödling,

str. Cisnădiei 20. Sibiu.

Recunoscut ca cel mai bun izvor pentru procurarea de încălțăminte durabile și ieftine.

Este deci un avantajos neprețuit, ca înainte de a-ți procura încălțăminte pentru toamnă și iarnă, să cercetezi [1662] 3-16

depositul de încălțăminte din Mödling.

Papuci cu zug, simpli și împodobiti dela fl. 3 — în sus.

Papuci de dame, cu zug dela . . . . . 2.80 în sus.

Cisme pentru domni, papuci de pânură și pânză, papuci euptuși de iarnă, pentru dame, domni, copii, forma cea mai plăcută, alegere după plac, prețuri potrivite, durabilitate mare, se pot căpăta numai în

Depositul fabricii de încălțăminte din Mödling,

str. Cisnădiei 20. Sibiu.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Toate scrierile

profesorului Dr. Weigand despre Români

se găsesc de vânzare la „Librăria“ noastră cu prețurile originale. Astfel:

1. „Die Aromunen“, (Macedo-Români). Vol. I. „Land und Leute“, cuprinde descrierea călătoriei profesorului Weigand pe la Români din Macedonia, interesantă pentru ori-care Român, care s'înterezează de frații sei. O lectură atrăgătoare și pentru nespecialiști. Volumul de 334 pag., cu 9 ilustrațiuni frumoase și cea mai perfectă carte etnografică costă . . . . . fl. 6.20
- Vol. II. (Volksliteratur), cuprinde literatura populară, versuri și povești, cu traducerea germană și un lexicon, 386 pag., costă . . . . . fl. 5.—
2. „Vlaaho-Meglen“, o cercetare etnografică-filologică; volum de 80 pag., 4 cu ilustrațiuni, fototipie, costă . . . . . fl. 2.25
3. „Die Sprache der Olympo-Wallachen“, cu o introducere despre popor, volum de 144 pag., costă . . . . . fl. 1.85
4. „Raportele anuale despre seminarul filologiei române din Lipsoa“, conținând lucrările d-lui profesor Weigand și ale elevilor sei despre Români: „Primul raport“, (1894) de 157 pag. costă . . . . . fl. 1.85
- „Al doilea raport“, (1895) de 224 pag. costă 2.80
- „Al treilea raport“, (1896) de 332 pag. costă 3.80

Cartea de sub nrul 1, vol. I. e pentru toți Românii inteligenți; celelalte se recomandă bărbaților de specialitate. Toate sînt scrise de sine înțeles, în limba germană.

Librăria „Tipografie“, societate pe acțiuni.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Dl. Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicație populară a legii amintite. În această explicație se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împartășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(184 pag. marl.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.